

PHẦN THỨ HAI

CHƯƠNG VIII

Một người bà con của Chương có cái ấp ở làng Khương Thượng, rộng độ ba, bốn mẫu và giao cho vợ chồng một người nhà quê có họ xa ở đấy trông coi. Chủ ấp cũng chưa nghĩ gì đến mở mang trồng trọt, chỉ cốt có một nơi thoáng đãng, mát mẻ để thường thường đưa bạn bè về chơi nơi thôn dã. Vì thế, ông ta mới dựng tạm một cái nhà gỗ tạp lợp lá, và xây một cái sân quần bằng gạch vung trộn với vôi, cát, để thỉnh thoảng cùng anh em về tập dượt tiêu khiển.

Trước kia, khi còn hoàn toàn theo chủ nghĩa độc thân, Chương không một chủ nhật nào không đến ấp nghỉ ngơi. Sáng sớm chàng rủ một vài người bạn thân đem sách, vác cần câu, cưỡi xe đạp, mang theo cả thức ăn nữa, rồi anh em xuống ở đây cho mãi tới gần tối mới trở về Hà Nội.

Đã luôn mấy tháng nay Chương không đến ấp. Chàng không muốn phô Tuyết với anh em bạn. Hai lần Tuyết bỏ đi với tình nhân cũ khiến chàng ghê sợ đám bạn bè. Một lẽ nữa. Chương cho rằng rủ Tuyết về chơi vùng thôn quê là một sự mai mỉa đối với nàng. Tâm linh hồn khô khan với một đời vật dục còn biết cảm động gì, còn biết hưởng sao được những thú thi vị, còn biết sao ngắm được những cảnh nên thơ?

Nhưng sáng hôm nay, Chương chợt có tư tưởng ngộ nghĩnh, muốn đưa Tuyết về chơi ấp.

Là vì chàng thấy Tuyết buồn mà chẳng biết làm thế nào để Tuyết vui. Đã hai, ba lần chàng moi óc tìm những câu chuyện khôi hài ngớ ngẩn, nên cái cười miễn cưỡng ở cặp môi không thoa sáp của nàng chỉ là bông hoa héo rũ dưới ánh nắng mùa hè gay gắt.

Nhân Chương nói chuyện đến người nhà quê, Tuyết cũng chêm liềm một câu bình phẩm để tỏ vẻ với chàng rằng mình vẫn nghe:

- Ô! Nhà quê thì thú lắm nhỉ!

Mắt Chương long lanh hy vọng. Chàng tưởng đoán được lòng sở thích của người yêu. Đã mấy hôm nay, chàng chỉ sẵn đón muốn biết Tuyết ưng mua gì, bằng lòng đi chơi đâu, cho được khỏi buồn. Vì thế, khi nghe Tuyết tỏ ý mến quê, chàng liền hỏi:

- Minh yêu phong cảnh thôn dã lắm, phải không?

Tuyết như vừa tỉnh ngủ, ngớ ngẩn hỏi lại:

- Thế à?

- Vậy thì ta về quê chơi nhé?

Tuyết tỏ ý khó chịu:

- Về quê anh?
- Không, về chơi một làng gần đây thôi.

Tuyết, giọng khinh bỉ:

- Lại về chùa Làng như những cặp tình nhân hay mộng hay寐 ấy chứ gì!
- Không, về nhà quê thực kia.

Chương liền kể cho Tuyết nghe lai lịch cái ấp Khương Thượng rồi vui vẻ bảo nàng sửa soạn trang sức để cùng về chơi. Tuyết uể oải vâng lời. Nàng chán nản đến nỗi mấy ngày nay chẳng thèm chải lại hay làm phật ý Chương nữa.

Nhưng khi trên xe điện bước xuống, khi rẽ sang một con đường đất đỏ vào làng, Tuyết bỗng trở nên vui sướng, cười khanh khách bảo Chương:

- Minh ạ, lâu lắm, em mới lại trông thấy nhà quê. Thú quá nhỉ?
- Thế à?

Rồi Tuyết nói huyền thuyên, cười luôn luôn, hỏi tên từng cây, từng con chim, từng con trùng. Có khi nàng rẽ xuống ruộng, xòe bàn tay se sẽ xoa lên những cây lúa mới cấy, màu xanh vàng trông mơn mớn non tươi. Chương đứng trên đường mỉm cười ngắm nghía nàng chạy nhảy như đứa trẻ mà hồi tưởng lại thời kỳ còn nhỏ. Nhất, khi thấy nàng lom khom, một tay kéo cao ống quần, một tay rình chớp con châu chấu, thì chàng không thể nhịn được bật cười được.

- Tuyết của anh còn bé bỏng quá.

Tuyết cười như nắc nẻ, vờ bẽn lễn lấy khăn lau tay, bảo Chương:

- Ở nhà quê sung sướng lắm, mình ạ.
- Hay ta về quê ở đi?

Tuyết nũng nịu:

- Ô, phải đấy, mình ạ.

Một lát sau, hai người tới cổng ấp, một cái cổng chống ken bằng cành rào. Chương quen hết thấy mọi người ở coi ấp, cất tiếng gọi.

- Na ơi!

Tức là tiếng sủa dữ dội của mấy con chó đáp lại liền. Tuyết sợ cuống quýt, ôm chầm lấy tình nhân.

- Trời ơi! Nó cắn chết em bây giờ.

Bấy giờ một đứa con gái chừng mười lăm tuổi chạy vội ra, vui mừng chào Chương:

- Ô kìa ông giáo! Lạy ông ạ.

- Thầy u em có nhà không?
- Bẩm ông, u con có nhà. Hôm nay ông về có một mình?

Tuyết ở sau tiến lên nói:

- Chẳng hay mình là gì đây, em?

Na cười, chào:

- Lạy bà ạ. Nhưng mọi khi ông giáo về chơi với nhiều ông khác nữa cơ.

Nghe tiếng ồn ào, một đứa con gái nhỏ ẵm nách một thằng bé vào khoảng hai, ba tuổi, cùng một thằng nữa, độ lên bốn, lên năm ở trong nhà chạy ra. Chúng nó nhận ra ngay được Chương và reo mừng vui vẻ, quây quần lấy chàng. Tuyết chun mũi tỏ ý ghê tởm. Vì đứa con gái và thằng bé nó ẵm trong tay một cách nặng nề như con mèo tha con mồi đẻ, đều chốc và đau mắt. Còn thằng bé đi bên cạnh thì gầy còm tựa bộ xương trên cổ có chắp cái đầu kéch xù, mà nặng nề quá, hình như chỉ chực rơi.

- Na con, lấy tao mượn hai cái cần câu thật tốt rồi tao cho tiền.

Con bé ẵm em vội vàng vừa chạy vừa quay cổ lại nói:

- Con lấy cần câu của thầy con cho ông nhé?

Chương đưa Tuyết đi qua sân để lên nhà trên thường vẫn đóng cửa nếu không có chủ hay bạn hữu của chủ về áp chơi. Vợ người coi áp đang mở các cửa sổ, chạy ra hiên chấp tay chào.

- Bác Na vẫn mạnh đấy chứ?
- Cảm ơn ông bà, nhờ trời cũng khá.

Cả gia đình bác Nàng (người nhà quê thường gọi nhau bằng tên con) tấp nập rộn rịp, nào kẻ đi lấy thau, nào người đi đun nước vì ai ai cũng hiểu rằng mỗi khi có khách của chủ về áp đánh quần hay câu cá là một dịp kiếm được lời. Nhất là đối với Chương, họ lại càng xoắn xít, hầu hạ chu đáo, vì họ biết bao giờ Chương cũng rộng rãi.

- Na ơi, đun nước mau lên. Chắt to vào cho chóng sôi.

Tuyết tò mò ngắm nghía bác Na, một người đàn bà đảm đang, nhanh nhẹn tuy tuổi có lẽ đã ngoài bốn mươi.

- Này bác, bác trai đi đâu?
- Thưa bà, nhà tôi đi cúng giỗ ở đằng ông lý.

Rồi chẳng đợi Tuyết hỏi, bác Na đem chuyện mình kể cho nghe. Bác lấy chồng từ năm mới mười bảy. Mười tám đẻ con. Nhưng số bác vất vả, hữu sinh vô dưỡng đến bốn lần. Mãi năm bác hai mươi bảy tuổi mới đỡ con đầu, cái Na, năm nay mười lăm tuổi.

Tình cảnh nhà bác? Nào có ra sao, chồng bác nghèo. Bác phải nai lưng ra làm ăn vất vả quanh năm. Ngày xưa còn khỏe thì bác đi mò cua, bắt ốc, có khi chung phần với chị em thuê tát một vài cái ao, cái chuôm. Nhưng bây giờ, bác yếu lắm rồi, bác không thể làm việc nặng nữa, chỉ đi bắt sâu cho cây hay vun xới nhè nhàng mấy luống rau quanh nhà mà thôi.

- Thưa bà, để mười một bận rồi còn gì.

Tuyệt nghe câu nói mà rùng mình. Trời ơi, để như thế thì có khác gì con lợn nái? Nếu người đàn bà mà chỉ có việc đẻ thì đời thật tẻ ngắt. Buột mồm, Tuyệt hỏi:

- Bác đẻ làm gì lắm thế?

Ngây thơ, bác Na đáp:

- Còn biết làm thế nào để giữ được cho không đẻ nữa?

Tuyệt hơi ngượng về câu hỏi vô lý của mình, nhất người mà Tuyệt hỏi chuyện lại là một người đàn bà nhà quê chất phác, chẳng hiểu chi như Tuyệt những lạc thú của ái tình nhục thể. Tuyệt càng ngượng khi bác Na hỏi lại một cách rất tự nhiên: Thưa bà, bà được mấy các cậu, các cô?

Tuyệt quay mặt nhìn ra sân nói sẽ:

- Chưa.

- Thảo nào mà trẻ đẹp thế. Người ta đẻ nhiều chỉ tổ chóng già.

Đó là một câu an ủi khéo. Người nhà quê họ rất giỏi về khoa nói chuyện, mà ta không ngờ. Khi họ lỡ lời, họ chữa đến tài để khỏi làm phật lòng kẻ khác nhất là đối với bác, kẻ ấy lại là một bà sang trọng sắp sửa cho bác tiền.

Tuyệt thì Tuyệt vụt nghĩ đến con, thằng bé mà nàng xa cách đã năm năm nay, từ đó nhẵn nay không một lần nàng nhìn thấy mặt. Ngoài sân sau, mấy đứa trẻ ở bên đồng rạ, Tuyệt nghĩ lẩn thẩn, lẩm bẩm nói một mình:

- Có lẽ năm nay nó cũng chạy chơi lon ton như thằng bé kia rồi.

Tưởng Tuyệt hỏi chuyện, bác Na trả lời liều:

- Thưa bà, vâng, các cháu nghịch lắm ạ.

- Thằng bé tên gì thế bác?

- Thưa bà, tên cháu là Rô. Ấy, hôm ấy tôi đi bắt được một giỏ cá rô về thì sinh hạ cháu. Vì thế tôi đặt tên cháu là Rô.

Tuyệt cười ngất, quên cả sự buồn rầu khi nãy. Lịch sử những người nhà quê thật là giản dị, mà tư tưởng họ thật là thẳng thắn và gần những sự xảy ra hằng ngày quá.

- Sắp ở cũ, bác còn đi bắt cá ư?

- Thưa bà, chả làm thì lấy gì mà ăn. Nằm ở được năm, sáu hôm là nhiều. Rồi lại phải đi làm để kiếm ăn.

- Thế bác trai? Bác a bữ môi một cách khinh bỉ:

- Nhà tôi thì nói làm gì? Chẳng biết một việc gì. Ấy thừa bà, các bác khóa dở dang như thế cả đấy, đi cày không biết, đi làm thợ, làm thuyền cũng chẳng xong. May mà ông chủ giao cho coi cái trại này, không thì cũng đến khổ, đến đói nheo nhóc với đàn con.

- Vậy bác không có nhà cưỡi?

- Ấy, trước cũng có đấy. Nhưng bây giờ bán cho ông chủ ấp rồi, vì ông chủ đây có họ...

Bác Na, ghé tai nói nhỏ:

- Kể ra thì ông chủ còn là cháu họ nhà tôi cơ đấy. Nhưng giàu làm chi, khó làm em, phải không thừa bà? Mình nhờ vả người ta thì cũng phải lễ phép chứ.

Bác Na nói huyên thuyên, kể lể chẳng thiếu chuyện, luôn mồm viện những câu tục ngữ, phong dao để chứng thực cho lời mình nói. Thí dụ bác muốn tỏ cho Tuyết biết tại sao bác phải vất vả làm việc thì không thể nào bác quên câu “vì chàng, thiệp phải bắt cua, những như thân thiệp, thiệp mua ba đồng”.

Giữa lúc ấy, Chương ở ngoài vườn trở về, tay cầm hai cái cần câu, bảo Tuyết:

- Đi câu đi.

- Ô, thú nhỉ. Đi câu.

- Bẩm ông bà có môi chưa? Hay để con bảo cháu đi đào giun.

Chương đáp:

- Cảm ơn bác, tôi đã có đủ các thứ rồi. À, bác có nón cho mượn một cái.

- Bẩm bà dùng nón phải không? Để lấy nón cháu Na. Nó vừa mua được cái nón mới đẹp lắm.

Bác Na chạy xuống nhà dưới. Một lát bác mang lên một nón ba tầm rất xinh xắn đưa cho Tuyết. Tuyết đội lên đầu, đứng khoanh tay, hỏi Chương:

- Có đẹp không, mình?

Chương ngắm nghía người yêu, trong lòng vui sướng:

- Mình đẹp lắm!

Bác Na thấy vợ chồng ông giáo nói chuyện với nhau như trẻ con, thì lấy làm ngượng, đi lảng ra phía sau.

Chương và Tuyết đến ngồi câu bên gốc cây sung. Thân và cành cây xù xì vì trẻ con luôn luôn bám chặt để lấy nhựa. Lá sung to bản rủ rườm rà xuống mặt nước, và trông sắp bóng thành những chấm đen vẽ đậm nét lên nền trời xanh trong, vờn mây trắng. Nước ao yên tĩnh. Thỉnh thoảng một con cá quẫy hay một

quả sung rụng làm mặt nước đương phẳng lặng rạn ra một chỗ, rồi vết rạn lan tròn rộng mà dần dần biến mất.

- Anh Chương!

- Suyt, im!

Chương vừa thấy cái phao nút chai nhỏ động đập nhấp nhô. Tuyệt nín thở, ngồi chờ, thì Chương đã giật lên ở đầu dây câu một con cá nhỏ, vừa bằng ngón tay cái. Tuyệt chạy lại reo hỏi:

- Ô thích nhỉ! Cá gì thế anh?

Chương cầm con cá trong tay, ngắm nghía có vẻ tự đắc lắm.

- Con cá rô!

Tuyệt nhớ tới câu chuyện bác Na kể ban nãy, câu chuyện đặt tên con là Rô vì hôm để nó bác bắt được một giỏ cá rô. Buồn rầu, nàng trở về chỗ cũ ngồi thờ người mơ mộng...

- Minh sao thế?

- Không! Em có sao đâu?

Đã lâu nay, Tuyệt không hồi tưởng lại thời còn nhỏ. Sống cái đời hiện tại, náo nức, tung bùng, nàng bị những khoái lạc vật chất lôi kéo như khúc gỗ lênh bênh bị dòng nước chảy xuôi lôi kéo đi nơi vô định. Vì thế, không mấy khi nàng được tĩnh tâm, tĩnh trí mà nghĩ tới mình, mà nhớ tới quãng đời đã qua.

Nay ở giữa một nơi thôn quê vắng vẻ, xa hẳn chốn thành thị huyên náo. Tuyệt bỗng thấy như vẽ ra trước mắt một cảnh tượng quen quen. Nàng tưởng đã sống ở nơi đó một thời gian quá khứ mà chỉ nhớ mang máng như trong giấc mộng mơ hồ.

Cái ao nước tù trong xanh, cây sung rễ mọc nổi trên mặt đất tựa như con rắn trần, đã mọc thích, khóm chuối lá to bằng màu xanh vàng như một đám tàn quạt phe phẩy theo ngọn gió và che mát rợp hẳn một góc vườn bên những luống khoai lang, khoai sọ; cảnh đó gợi trong ký ức Tuyệt, nhiều câu chuyện ngây thơ thuở xưa. Tuyệt cảm thấy sự buồn chán dần dần đến lấn tâm hồn. Nàng rùng mình, tự hỏi: “Ta còn cảm động được ư?”.

Nào có chi lạ! Những kẻ giàu tình tình lãng mạn, phóng dăng, khi sống theo lòng sở thích của mình thì tưởng rằng mình đã trở nên tro như sắt đá. Kỳ thực đó chỉ là một cách tự dối mình, một cách sống ồ ạt để cái bản tâm yếu đuối của mình không biểu lộ ra được: sự sống của liêu, sau khi đã trót lắm lỡ, hay bị thất vọng về tình duyên.

Vì thế, nay ngắm một cảnh dịu dàng êm ái ở chốn thôn quê, Tuyệt bỗng thấy nảy ra trong tâm hồn những tính tình mà lâu nay nàng không có nữa: Thương tiếc, nhớ nhung, lo lắng, cho đến cả lòng hối hận...

Chương gác cần câu lên cọc cầu ao, rón rén lại sau lưng Tuyết đương ngồi mơ mộng trên đám rễ sung, mắt đăm đăm nhìn cái phao hơi rung động. Chương vỗ tay lên vai tình nhân, hỏi sẽ:

- Mình nghĩ gì vậy?

Tuyết quay lại chau mày gắt:

- Làm em giật mình? Không, em không nghĩ gì cả.

- Tuyết ngắm cảnh nhà quê, có nhớ ngày còn bé không?... À, mà ngày còn bé, em có ở nhà quê không nhỉ?

Tuyết nói dối:

- Không, anh ạ.

- Anh thì ngày còn bé, tết nào và kỳ nghỉ hè nào, anh cũng về quê. Vui thú lắm, chiều mùa hè cùng bọn trẻ chẵn trâu ra cánh đồng thả diều. Dãi nắng người đen thui, nhưng khỏe lắm.

Tuyết buột mồm đáp:

- Thế thì giống anh cả em quá! Anh ấy cũng vậy, chỉ thích chơi diều. Ai cho bộ sáo thì mừng hí hửng có khi đến quên cả ăn.

Chương cười:

- Ô, thế à? Bây giờ anh Tuyết ở đâu?... Làm gì?

Tuyết sa sầm nét mặt. Nàng thấy Chương nói đến chuyện thả diều thì nàng cũng bàn góp, có ngờ đâu chuyện ấy lại miên man dính dáng tới gia đình nàng! Đã bốn năm nay, nàng không được tin tức về cha mẹ, về anh em và nàng vẫn cố quên nhãng hẳn đi, không hề bận trí tưởng nhớ đến. Nghe câu hỏi của Chương, và lấy làm ngượng ngùng xấu hổ, nàng liền nói lảng:

- Em thì ngày còn nhỏ, em chỉ thích ăn mâm hồng.

Chương cười:

- Mâm hồng, chồi lạc ấy ư?

Tuyết cũng làm ra vui vẻ cười theo.

- Không, mâm cây hồng kia! Không phải hồng quả đâu, hồng hoa ấy. Cái chồi non của nó vừa mập vừa mềm, tước vỏ đi, ăn ngọt lắm. Thấy em yêu hoa hồng lắm, trong vườn cảnh trồng rất nhiều. Buổi trưa, khi thầy em nghỉ, em cùng em gái ra vườn tìm mâm hồng ăn.

- Lúc bấy giờ, thầy em ở đâu?

- Thầy em tri huyện ở huyện...

Tuyết bỗng im bật. Định nói lảng để tránh chuyện nhà, nàng không ngờ lại đụng tới chuyện nhà. Chương hỏi:

- Huyện nào thế, Tuyết?

- Em quên mất rồi...

Hai người ngồi im lặng suy nghĩ. Cái đời dĩ vãng của Tuyết. Chương vẫn không muốn biết hay hỏi dò để biết. Nhưng chàng không hiểu sao, mỗi lần hơi đá động đến là Tuyết đánh trống lảng. Cho đến cả gia đình của Tuyết cũng vậy. Tuyết che đậy ghê gớm. Mà nào gia đình Tuyết có kém hèn gì? Cứ những mẩu chuyện Tuyết vô tình thốt ra thì cha Tuyết hẳn là một người sang trọng, giàu có một thời. Hay Tuyết bịa đặt ra để khoe khoang, cái đó cũng là một sự thường đối với các cô gái giang hồ. Nhưng sao đã bịa đặt lại còn bung bít, giấu giếm? Thật Chương phân vân khó hiểu.

Còn Tuyết, Tuyết vẫn có tính khảng khái và tự trọng, tuy Tuyết đã sống một đời xấu xa, như nhuốc. Tuyết cho dù tấm thân Tuyết dơ bẩn đến đâu, Tuyết cũng không có quyền để ai bình phẩm được danh dự nhà Tuyết, của cha mẹ Tuyết. Mình làm lỗi thì mình chịu, nhà mình làm gì nên tội mà để kẻ khác chỉ trích, mỉa mai? Nghĩ đến cha mẹ, tâm hồn Tuyết trở nên ủy mị: Tuyết mất hết tính bướng bỉnh, liều lĩnh của cô gái phiêu bạt: Hai giọt lệ đọng trên gò má. Chương vỗ về, an ủi, thì thầm hỏi:

- Sao em buồn thế?

Tuyết không trả lời. Chương lại nói:

- Em chả nên buồn. Anh yêu em, sao em còn buồn?

Tuyết vội lau nước mắt, rồi tính lảng mạn vốn có sẵn trong lòng, bùng bùng biểu lộ ra. Nàng cười cười, nói nói:

- Thế nhé, anh yêu nhé? Linh hồn em ngày nay chỉ còn như mảnh ván nát trôi sông, như chiếc lá úa lìa cành. Trời ơi! Nếu anh thật bụng yêu em thì có lẽ em sung sướng được chẳng, em còn có thể hưởng hạnh phúc ở đời này được chẳng? Nhưng anh có thật bụng yêu em không anh?

Chương âu yếm cầm tay Tuyết:

- Em không trông thấy ư? Anh tưởng anh em bạn không nên ngờ lòng yêu thương của anh một tí nào mới phải.

Nhưng Tuyết vẫn như không nghe thấy gì, mê man nói:

- Thật vậy, anh ạ! Em chỉ như chiếc lá úa lìa cành. Em không còn cha mẹ, anh em em vẫn sống ở đời. Gia đình em đối với em như một bọn thù hằn độc địa. Mà họ thù hằn cũng phải, anh ạ. Trong một gia đình trong sạch, đời đời cao quý, em chỉ là một con hủi bản thủ xấu xa.

Chương cười:

- Đối với anh, em đẹp như nàng tiên nga giáng thế.

Không lưu ý đến lời bông đùa của tình nhân Tuyết hỏi luôn:

- Những ý tưởng trong các tiểu thuyết thái tây dạy em rằng em hoàn toàn của em, em được tự do hành động như lòng sở thích. Nhưng hình như không phải thế hay sao ấy, anh ạ. Hình như người ta phải có gia đình, phải chịu sự ràng buộc của nhiều dây liên lạc thân ái. Nếu không, ta sẽ thấy cô độc, đời ta trống trải, không ký vãng, không tương lai. Ta có thể chỉ sống cái đời hiện tại của ta được không?

- Mình nghĩ lời thôi lắm. Sao lại không có gia đình? Sao lại không có tương lai? Anh với em lại không đủ là một gia đình hay sao? Lại không thể gây lấy một cuộc đời tương lai tốt đẹp hay sao? Em không tin anh thì em không tốt. Hay em muốn anh ra đóc-ly làm phép cưới lấy nhau? Tuyết kêu rú lên:

- Không được!

Rồi Tuyết nũng nịu:

- Anh thành thật yêu em cũng đủ lắm rồi.

Chương thong thả nói:

- Con người lập gia đình cũng như con chim làm tổ. Một con trống, một con mái, đó là gia đình. Một người đàn ông, một người đàn bà, đó là gia đình. Can chi em phải nghĩ xa xôi?

- Nhưng em muốn phải có sự thiêng liêng ràng buộc được mình. Có lẽ sự thiêng liêng đó ở trong cả một đời dĩ vãng...

- Không ở trong sự cưới xin được ư?

Tuyết không trả lời. Nàng biết rằng sự cưới xin, sự lấy nhau theo lễ nghi không đủ sức mạnh giữ nổi ở trong giới hạn bốn phận người đàn bà quá tự do, quá sống đời phóng đảng như nàng. Mà cái chúng cứ chắc chắn là sự bỏ nhà chồng, trốn đi. Chương lại nói:

- Ái tình chân thật không đủ sức thiêng liêng để khiến người đàn bà yêu mến gia đình ư?

Tuyết vẫn im lặng. Nàng nhớ tới hai lần nàng rời Chương ra đi, đi với tình nhân cũ. Ái tình, nàng có còn tin ái tình được không? Mà yêu nhiều người như nàng thì còn có thể nào nếm được hạnh phúc của ái tình? Nàng như hiểu lò mò rằng, trừ những khoái lạc hằng ngày ra, nàng không còn nên hy vọng những hạnh phúc đâu đâu. Gia đình? Một người như nàng không có quyền tưởng đến gia đình. Sự mơ ước của nàng đã quá muộn.

Tuyết càng cảm thấy tâm hồn chán nản và đời mình trống rỗng. Nàng nhăn mặt, liếc nhìn Chương ngời bên. Không bao giờ nàng ghét Chương hơn lúc bấy giờ, ghét một cách độc địa. Nàng toan tỏ ý khinh bỉ, đứng dậy lảng xa Chương ra thì một sự chẳng ngờ đến cứu hai người thoát khỏi tình thế khó khăn: Cái cần Chương gác trên cọc cầu ao bị con cá mắc lưới câu, lời chúc đầu xuống nước, Tuyết trông thấy trước, vội kêu:

- Kia nó lòi!

Chương không hiểu, hỏi:

- Cái gì?

- Con cá kia kia!

Chương tất tả chạy lại cầu ao, giật cần lên: Một con cá lớn đã mắc ở đầu dây.

Tuyết chạy theo lại hỏi:

- Cá gì vậy, mình?

Chương vừa lúng túng tháo con cá ở lưỡi câu, vừa trả lời:

- Cá chép, mình ạ.

Hai người ngắm nghía sờ mó con cá coi như nó là một vật sạch sẽ, thơm tho. Tuyết nói:

- Cá chép béo ăn ngon lắm đấy.

Rồi Tuyết và Chương cười vui vẻ, hầu như đã quên hẳn câu chuyện buồn rầu ban nãy.

Vào khoảng năm giờ, Tuyết kêu đói. Mà các thứ đem theo thì bữa sáng ăn đã hết. Chương muốn về Hà Nội ăn cơm chiều, nhưng Tuyết nũng nịu đòi ăn một thứ gì cho đỡ đói rồi hãy về. Chương chợt có ý tưởng ngộ nghĩnh, bảo Tuyết:

- Hay ta nhờ bác khóa Na làm cơm?

Tuyết chau mày đáp:

- Mình ăn sao được cơm rau nhà quê?

- Ăn được chứ. Ta thử nếm mùi cơm hầm xem sao.

- Ủ phải đấy.

Chương liền gọi bác Na lên đưa đồng bạc, nhờ làm hộ một bữa cơm xoàng.

Hơn một giờ sau, cái Na bung lên một cái mâm gỗ trong đựng đĩa giò, đĩa chả, đĩa thịt quay, đĩa đậu phụ rán, các thứ ấy bác Na đã mua ở Ngã tư Sở về. Tuyết nhìn Chương mỉm cười, vì nàng thấy các món ăn chẳng có tí gì là nhà quê hết. Cho đến trong niêu đất, nàng ghé mắt dòm cũng chỉ thấy một thứ cơm rất trắng: ý chừng bác Khóa đã đi vay gạo tám về thổi.

Ăn cơm xong mới gần bảy giờ. Nhưng vì hôm đó nhằm ngày mười ba ta, nên trăng mọc sớm, đã lấp ló sau giậu tre thưa. Luồng gió mát như vừa theo bóng trăng trong đến hây hây thổi, rì rào ngọn lá cau và tàu lá chuối. Bên cạnh Tuyết, Chương ngồi ở thềm, hút thuốc lá, tâm hồn bình tĩnh như trời chiều ở thôn dã. Chàng bảo Tuyết:

- Hay ngủ lại đây một tối?

Uể oải, Tuyết trả lời:

- Cũng được.

Chương liền gọi bác Na hỏi xem nhà có màn không thì may sao chủ ấp đã sẵn sẵn đủ cả, để thỉnh thoảng về đây ngủ đêm.

Một lúc sau, trăng đã tỏ và lên cao, lơ lửng như rung động trên ngọn cành tre mềm mại. Chương tưởng tượng ra một cái cần câu lớn cùng để câu chị Hằng Nga. Câu thí dụ khiến tuyết bật cười.

Tiếng dế kêu ri ri bên hiên càng làm tăng vẻ yên lặng. Thỉnh thoảng tiếng chó sủa ở các xóm gần xa đáp lại nhau. Tuyết cặp mắt mơ mộng nhìn trời, nói:

- Cảnh tĩnh mịch nhỉ. Ở Hà Nội quen, về nhà quê thấy khó chịu.

- Mình khó chịu à? Ta trở về Hà Nội vậy.

- Thôi, đã định ở lại thì ở lại.

Thật ra, sự yên tĩnh khiến Tuyết càng cảm thấy sự trống rỗng trong lòng. Tuyết đương buồn bực thì Chương lại đổ thêm dầu vào lửa cháy:

- Tuyết ngắm xem: trăng sáng, trời trong, vũ trụ như đúc bằng pha lê.

Tuyết cười chua chát đáp lại:

- Chỉ thân em là đục.

Nàng ngừng vài giây, rồi Chương chưa kịp tìm lời an ủi, nàng đã tiếp luôn, giọng nói có vẻ thành thật:

- Em càng nhìn thấy, em càng ngẫm đến sự trong sạch, thì em lại càng thấu rõ rằng đời em như nhuốc.

Chương mắng yêu:

- Em hay nghĩ lôi thôi lắm!